

Εκτεταμένος κατάλογος λατινικών λέξεων και φράσεων

A

Ab initio: Εξ αρχής

A contrario: Εξ αντιδιαστολής

A fortiori: Κατά μείζονα λόγο

A posteriori: Εκ των υστέρων

A priori: Εκ των προτέρων

A propos: Σχετικός με, κατάλληλος

Abalienatio: Απαλλοτριώση

Abalieno: Απαλλοτριώνω

Abdicatio: Αποκήρυξη (υιού), Αποποίηση αρχής (κατάθεση)

Abrogatio: Αναίρεση, κατάργηση (νόμου)

Absentia: Αφάνεια, απουσία

Absolvo: Αθώωνω κάποιον από κάτι

Abusus: Κατάχρηση, δαπάνη

Abusus juris: Κατάχρηση δικαιώματος

Abusus legis: Κατάχρηση νόμου

Accensus: Κλητήρας

Acceptilatio: Αθώωση, άφεση χρέους

Acceptor: Αποδέκτης

Accidentia: Σύμπτωση, συμβάν

Accideus: Συμβάν

Accicitorium: Προσεπίκληση

Accusator: Κατήγορος, μηνυτής

Accusatus: Κατηγορούμενος

Acquisitio: Κτήση, απόκτηση, πρόσκτηση

Acta: Δημόσιες πράξεις

Actio: Αγωγή, αξίωση

Actio ad supplemendum legitimam: Αγωγή συμπλήρωσης της νόμιμης μοίρας

Actio bonae fidei: Αγωγή καλής πίστης

Actio civiles: Αγωγή αστική

Actio ordinariae: Αγωγή τακτική

Actio pauliana: Αγωγή παυλιανή

Actio publiciana: Αγωγή πουβλικιανή

Actio hypothecaria in rem: Εμπράγματα υποθηκική αγωγή

Actio negatoria: Αρνητική αγωγή (αστικό δίκαιο)

Actor: Ενάγων, κατήγορος

Actus: Δικαιοπραξία

Actus contrarius: Πράξη αντιθέτου περιεχομένου

Actus legitimus: Νόμιμη πράξη

Ad cumen: Στο κακούργημα

Ad diem: Σε ρητή ημέρα

Ad haec (hoc): Προς τούτο, προς τούτοις

Ad referendum: Με επιφύλαξη

Ad arbitrium: Κατά βούληση, αυθαιρέτως

Ad hoc: Στην συγκεκριμένη περίπτωση

Ad nutum: Ελευθέρως

Ad probationem: Αποδεικτικός τύπος

Ad rem: Για πράγματα

Ad solemnitatem: Συστατικός τύπος

Addico: Διορίζω, επιδικάζω

Adduco injure: Οδηγώ σε δίκη

Adeo: Προσέρχομαι

Adigo: Προσάγω

Adimpleo: Εκτελώ, εκπληρώνω

Adjudico: Επιδικάζω, κατακυρώνω

Adjungo: Συνδέω

Adjuro: Ορκίζομαι, βεβαιώνω ενόρκως

Administratio: Υπηρεσία, διαχείριση

Admissum: Αδίκημα

Adoptio: Υιοθεσία

Advocatus: Σύνδικος, συνήγορος

Advoco: Καλώ (μάρτυρα)

Aequalitas: Ισότητα, ισονομία

Aequitas: Ισότητα, επιείκεια, δικαιοσύνη

Aequo animo: με ήρεμο μυαλό

Aerarium: Ταμείο (δημόσιο)

Aestimatio: Εκτίμηση

Aetas: Ηλικία

Affectio: Διάθεση

Affirmatio: Βεβαίωση

Ago: Ενάγω, κινώ δίκη

Agquisitio derivativa: Παράγωγος κτήση

Agquisitio originaria: Πρωτότυπος κτήση

Album iudicum: Κατάλογος δικαστικός

Alienatio: Απαλλοτρίωση

Alienus: Αλλότριος, ξένος

Alimentum legata: Διατροφή κληροδότη

Amicitia: Φιλία

Amicus curia: Φιλική συμβουλή

Amissio: Αποβολή, απώλεια, στέρηση

Ancers: Αμφισβητούμενος

Animus: Νους, διάνοια, ψυχή

Animus domini: Διάνοια κυρίου

Animus nocendi: πρόθεση βλάβης

Annalis: Ετήσιος

Annoto: Προσδιορίζω

Annus: Έτος

Anticipatio: Πρόληψη

Antiquatio: Ακύρωση, αναίρεση

Appelio: Εγκαλώ, εγείρω έφεση

Appellatio: Έφεση, έγκληση

Appellator: Εκκαλών

Apprehendo: Συλλαμβάνω

Approbatio: Συναίνεση, αποδοχή, απόδειξη

Approbo: Συναινώ, αποδεικνύω

Arbiter: Διαιτητής

Argumentatio: Απόδειξη

Argumentum: Τεκμήριο, απόδειξη, επιχείρημα

Argumentum a contrario: Επιχείρημα εξ αντιδιαστολής

Argumentum a majori ad minus: Επιχείρημα από το μείζον στο έλασσον

Argumentum a minori ad majus: Επιχείρημα από το έλασσον στο μείζον

Argumentum a silentio: Επιχείρημα εκ της σιωπής του νόμου

Arra: Αρραβώνας, ενέχυρο, υποθήκη

Arrogatio: Υιοθεσία

Assessor: Πάρεδρος

Assigno: Απονέμω, χορηγώ

Assisto: Παρίσταμαι

Astipulatio: Συναίνεση, ομολογία

Auctor: Δικαιοπάροχος

Audientia: Ακρόαση

Auditorium: Ακροατήριο

Auditor: Ανακριτής, ακροατής

B

Beneficium: Ευεργέτημα, προνόμιο

Bona fides: Καλή πίστη

Boni mores: Χρηστά ήθη

Bonitas: «Το ποιόν»

Bonorum: Περιουσία

Bonum: Αγαθό, συμφέρον

Bonus: Αγαθός, ωφέλιμος

C

Capacitas: Ικανότητα

Cario: Κληρονομώ

Cario: Λήψη, κατοχή

Capitatio: Φόρος κατά κεφαλή

Captura: Κέρδος

Caput: Κεφαλή

Cassation: Αναίρεση

Casus: Τυχαίο, τυχηρό

Causa: Αιτία, αίτιο

Causa adaequata: Πρόσφορος αιτία

Causa lucrativa: Χαριστική αιτία

Causa mortis: Αιτία θανάτου

Causa onerosa: Επαχθής αιτία

Causa sine qua non: Απαραίτητος όρος, εκ των ων ουκ άνευ

Causa solvendi: Αιτία της εκπλήρωσης

Causidicus: Συνήγορος, δικηγόρος

Cautela: Εγγύηση

Cautio: Ασφάλεια, εγγύηση

Cautor: Εγγυητής

Casus belli: Περίπτωση ή, συνεκδοχικά, αιτία πολέμου

Cedo: Παραχωρώ

Celebratio: Συνέλευση, πανηγύρι

Censor: Κήνσορας, τιμητής

Censum: Τίμημα

Certus: Ορισμένος, βέβαιος

Cessio: Μεταβίβαση, εκχώρηση

Cetera desunt: Τα ευκόλως εννοούμενα παραλείπονται

Ceteris paribus: Και ούτω καθ' εξής

Citatorium: Κλήση (ενώπιον δικαστηρίου)

Civilis: Πολιτικός

Civis: Πολίτης

Civitas: Πολιτεία

Clausula: Ρήτρα

Codex: Κώδικας

Coercitio: Τιμωρία, περιορισμός

Cognitio: Ανάκριση

Cognitor: Ανακριτής

Coheres: Κληρονόμος

Collatio: Συνεισφορά

Collegium: Σύλλογος

Comitium: Συνέλευση του λαού

Commercium: Εμπόριο, συνθήκη

Commodator: Χρήστης

Commodatum: Χρησιδάνειο

Communio: Κοινωνία

Communis: Κοινός

Communitas: Κοινότητα

Compactum: Συμβόλαιο, συμφωνία

Compensatio: Αντιστάθμιση, συμψηφισμός

Comprehensio: Σύλληψη

Compromissum: Συνυποσχετικό, αμοιβαία υπόσχεση,

Compromitto: Συνάπτω συνυποσχετικό για διαιτησία

Conatio: Απόπειρα

Concedo: Συναινώ

Concessus: Παραχώρηση

Concilium: Συνέδριο

Concretus: Συγκεκριμένος

Condemnatio: Καταδίκη

Conditio: Αίρεση, κατάσταση

Conditione deficiente: Ματαιωθείσης της αιρέσεως

Conditione existente: Πληρωθείσης της αιρέσεως

Conditione pendente: Ηρτημένης της αιρέσεως

Conditio turpis: Ανήθικη αίρεση

Confessio: Ομολογία

Confirmatio: Επικύρωση, διαβεβαίωση

Confusio: Σύγχυση

Conjuratio: Συμφωνία, συνωμοσία

Connexus: Συναφής

Consensus: Συναίνεση

Consilium: Συνέδριο, συμβούλιο,

Consortio: Κοινωνία

Consortium: Εταιρεία (μεταξύ φίλων)

Constitutio: Σύνταγμα

Constitutum: Συνθήκη

Consultum: Βούλευμα

Contestatio: Μαρτυρία

Contra: Εναντίον, αντίθετα

Contractus: Σύμβαση

Contradictor: Αντίδικος

Contradictio in terminis: Ορολογική αντίφαση

Contrectatio: Υπεξαίρεση

Controversia: Αμφισβήτηση

Contumacia: Ερημοδικία

Conventio: Συνθήκη

Conventum: Συνθήκη

Convoco: Συγκαλώ

Copula: Δεσμός, ένωση

Corpus: Σώμα

Corrector: Σωφρονιστής

Correptor: Κατήγορος,

Creditum: Δάνειο

Crimen: Έγκλημα, αδίκημα

Culpa: Αμέλεια, πταίσμα

Culpa in eligendo: Σφάλμα (αμέλεια) κατά την επιλογή

Cura: Επιτροπεία, κηδεμονία, φροντίδα

Curator: Κηδεμόνας, επίτροπος, επιμελητής

Custodia: Φυλακή, φύλαξη, επίβλεψη

Custodia honesta: Αξιοπρεπής φυλακή

D

Da mihi factum, dabo tibi jus: «Δώσε μου το γεγονός και θα σου δώσω το δικαίωμα»

Damnatus: Κατάδικος

Damno: Καταδικάζω κάποιον, αποδοκιμάζω κάτι

Damnum: Βλάβη, ζημιά

Damnum emergens: Θετική ζημιά

De: Από, κατά

De facto: Από τα πράγματα

De integro: Εκ νέου, πάλι, εξ αρχής

De jure: Αυτοδικαίως, δικαιωματικά

De lege ferenda: Κατά το ορθό δίκαιο, από απόψεως θετέου δικαίου

De lege lata: Κατά το ισχύον δίκαιο, από απόψεως τεθειμένου δικαίου

Debeo: Οφείλω

Debitio: Οφειλή

Debitum: Χρέος

Decedo: Αποχωρώ

Decessio: Παραίτηση

Decido: Συμβάλλομαι, συμβιβάζομαι με κάποιον

Decipio: Απατώ

Declaratio: Δήλωση

Decretum: Ψήφισμα, δόγμα

Dedicatio: Αφιέρωση

Dedo: Παραδίδω

Defensio: Άμυνα, υπεράσπιση, απολογία

Defero: Καταγγέλλω

Definitio: Ορισμός, όρος

Defunctus: Θάνατος

Dejuratio: Όρκος

Delatura: Καταγγελία, κατηγορία

Delegatio: Αντίδοση, έκταξη, διαγραφή οφειλών, πληρεξουσιότητα

Delictum: Έγκλημα, αδίκημα, πλημμέλημα

Delictum sui generis: Ιδιώνυμο έγκλημα

Demonstratio: Απόδειξη, εξήγηση

Denuntio: Αναγγέλλω

Depositum: Παρακαταθήκη

De profundis: Εκ βαθέων

Derelictio: Εγκατάλειψη, αμέλεια

Derelictum: Αδέσποτο, εγκαταλελειμμένο

Dies: Ημέρα, προθεσμία
Dies ad quem: Διαλυτική προθεσμία
Dies a quo: Αναβλητική προθεσμία
Differentia: Διαφορά
Dilatatio: Αναβολή, υπέρθεση
Diligentia: Επιμέλεια
Dimissio: Λύση, άφεση, παραίτηση
Dispensatio: Διανομή, διοίκηση, συγκατάβαση
Dispensator: Ταμίας, διοικητής
Dissensio: Διαφωνία, διάσταση
Dissolvo: Διαλύω
Dissvadeo: Αποδοκιμάζω
Distributio: Διανομή, διαίρεση
Divido: Διαιρώ, διαχωρίζω
Divortium: Διαζύγιο, διάζευξη
Do: Δίνω
Documentum: Πρότυπο, απόδειξη
Dolus: Δόλος, απάτη
Domesticus: Οικείος, οικιακός
Domicilium: Οίκημα, κατοικία
Dominium: Ιδιοκτησία, εξουσία, κυριότητα
Dominus: Κύριος

Domus: Οικία

Donatio: Δωρεά, (δότηση)

Donator: Δωρητής

Dos: Προίκα

Doto aliquam: Προικίζω

Dubietas: Αμφιβολία

Dubito: Αμφιβάλλω

Dubium: Αμφιβολία

E

Edictum: Διάταγμα, παράγγελμα

Effectum: Αποτέλεσμα

Emancipatio: Χειραφέτηση

Emissio: Εκπομπή

Emolumentum: Ωφέλεια, κέρδος

Eo nomine: Με αυτό το όνομα

Ereptio: Αρπαγή, σύλληψη

Erga omnes: εναντίον όλων (απόλυτη ενέργεια)

Erratio: Πλάνη

Error: Πλάνη, σφάλμα

Error facti: Πλάνη περί τα γεγονότα

Error juris: Πλάνη περί το δίκαιο

Error in persona: πλάνη περί το πρόσωπο

Eventum: Συμβάν

Ex: Από, εξ, κατά

Ex aequo et bono: Σύμφωνα με ό,τι είναι δίκαιο και σωστό

Ex contrario: Απεναντίας, αντίθετα

Ex eo: Εκ τούτου

Ex iure proprio: Από ειδικό δικαίωμα

Ex nunc: Για το μέλλον

Ex officio: αυτεπαγγέλτως

Ex post: Εκ των υστέρων

Ex tunc: Για το παρελθόν

Examinator: Ανακριτής

Excerptio: Ένσταση, παραγραφή

Exclusio: Εξαίρεση

Excusatio: Απολογία, συγνώμη

Excuisator: Απολογούμενος

Excusio: Δίζηση

Exercitor: Ο ασκών

Existimatio: Γνώμη, τιμή

Expensa: Δαπάνη, έξοδο

Expensum: Δαπάνη, έξοδο

Expostuatio: Μομφή, τιμωρία

Exsecutor: Εκτελεστής

Exsilium: Εξορία, απέλαση

Extraordinarius: Έκτακτος

F

Facinus: Κακούργημα, έγκλημα

Facio: Κάνω

Factum: Πράξη, έργο

Facultas: Ευχέρεια, δεινότητα

Fas: Θεμιτό, δίκαιο, θείος

Fatalis: Μοιραίος

Favor: Εύνοια

Favor matrimonii: Εύνοια προς την εγκυρότητα του γάμου

Feneratio: Τοκισμός, δανεισμός

Fenus :Τόκος

Feriae: Αργίες

Fero: Προτείνω συνθήκη

Fictio juris: Πλάσμα δικαίου

Fideicommissarius: Καταπιστευματοδόχος

Fideicommissum: Καταπίστευμα

Fides: Πίστη

Fidelis: Πιστός

Fiducia: Καταπίστευση, παρακαταθήκη

Fiducia cum amico: Διαχειριστική μεταβίβαση

Fiducia cum creditore: Εξασφαλιστική μεταβίβαση

Fiduciae causa dominus: Καλόπιστος κύριος

Fieri facias: Ένταλμα κατασχέσεως

Finis: Όριο, σύνορο

Fiscus: Ταμείο

Forensis: Δικανικός

Forensis: Δικηγόρος

Formula: Διαδικασία

Fortuna: Τα υπάρχοντα, περιουσία

Forum: Αγορά, δικαστήριο, τόπος δωσιδικίας , χρηματιστήριο

Forum: Ο δικάζων δικαστής, το δικαστήριο

Fragmentum: Τεμάχιο, απόσπασμα

Fraudatio: Απάτη

Fraus legis: Καταστρατήγηση του νόμου

Fructus: Καρπός

Fructus pecuniae: Τόκοι των χρημάτων

Fundus: Αγρός, κτήμα

Funus: Νεκρός

Furtum: Κλοπή

Furtum usus: κλοπή χρήσεως

G

Generalis: Γενικός

Gens: Γένος, φυλή

Gentilis: Συγγενής

Gentilitas: Συγγένεια

Genus: Γένος

Gradus: Βαθμός (συγγένειας)

Gratia: Χάρις, εύνοια

Gubernatio: Κυβέρνηση, διοίκηση

H

Hasta: Πλειστηριασμός

Hereditas: Κληρονομιά, κληροδοσία

Heres: Κληρονόμος

Honestas: Τιμή, αξίωμα

Hostis: Εχθρός, αντίδικος

Hypotheca: Υποθήκη

I

Id est: Τουτέστιν, δηλαδή

Ignorantia: Άγνοια

Ignorantia facti: Απλή άγνοια των πραγματικών περιστατικών

Illex: Άνομος

Illicitus: Αθέμιτος

Immissio: Παρέμβαση

Res immobilis: Ακίνητα πράγματα

Impendium: Δαπάνη

Impensa: Δαπάνη

Imperfectus: Ατελής, ελλιπής

Imperium: Εξουσία, αρχή

Imperium in imperii: Κράτος εν κράτει

Impotentia: Ανικανότητα

In: Εν, σε

In abstracto: Αφηρημένα, γενικά

In capitam: Κατά κεφαλήν

In concreto: Συγκεκριμένα

In corpore: Στο σύνολο, συνολικά

In dubio pro reo: Εν αμφιβολία υπέρ του κατηγορουμένου

In factum: Στο αποτέλεσμα

In rem: Εναντίον πράγματος

In personam: Εναντίον προσώπου

In scriptis: Εγγράφως

In solidum: Εις ολόκληρον

Inclusio: Κάθειρξη

Incognita: Άγνωστος

Indefensus: Ανυπεράσπιστος

Index: Μηνυτής, κατήγορος

Indicium: Μήνυση, καταγγελία

Indico: Μηνύω, καταγγέλλω

Indico: Κηρύσσω

Infans: Νήπιο

Infirmatio: Ακύρωση, αναίρεση

Inhabilis: Ανίκανος

Iniquus: Άδικος

Initia: Οι αρχές

In judicatus: Αδίκαστος

Injuria: Αδικία, παρανομία, βλάβη

Institutiones: Εισηγήσεις

Institutum: Καθεστώς, προαίρεση, σκοπός

Instrumentum: Παράρτημα

Intelligentia communis: Κοινός νους

Intentio: Έγκλημα, κατηγορία

Inter: Μεταξύ

Inter alios: Μεταξύ άλλων προσώπων

Inter alia: Μεταξύ άλλων πραγμάτων

Inter partes: Μεταξύ των μερών

Inter se: Αμοιβαίως

Intercessio: Ένσταση, μεσιτεία

Intercessor: Ενιστάμενος, μεσίτης

Interdictio: Απαγόρευση

Interdictum: Απαγόρευση

Interlocutio: Επερώτηση

Interna corporis: Τα «εσωτερικά» του σώματος (π.χ. της Βουλής)

Interpellatio: Επερώτηση, ενόχληση

Interpellator: Ο επερωτών,

Interpres: Ερμηνευτής

Interpretatio: Ερμηνεία, εξήγηση

Interpretatio extensiva: Διασταλτική ερμηνεία

Interpretatio restrictiva: Συσταλτική ερμηνεία

Interrogatio: Ανάκριση, εξέταση

Interrogo: Ανακρίνω, εξετάζω

Interruptio: Διακοπή

Interventus: Παρέμβαση

Inultus: Ατιμώρητος

Inutilitas: Αχρηστία, άχρηστο

Ipse facto: (Δια) το γεγονός αυτό

Ipso jure: Αυτοδικαίως

Irregularis: Ανώμαλος

Irritus: Άκυρος

Iure gestionis: Δικαίωμα πράξης, επιτέλεσης

Iurisdictio: Δικαιοδοσία

Ius dispositivum: Ενδοτικό δίκαιο

Ius postulandi: Ικανότητα του δικολογείν

Ius proprium: Ίδιον δικαίωμα

Ius soli: Το δίκαιο του εδάφους

Ius sanguinis: Το δίκαιο της συγγένειας

Iussum: Διαταγή

J

Judex: Δικαστής, κριτής

Judicatum: Δεδικασμένο

Judicatus: Δικαστική εξουσία, δικαιοδοσία

Judicium: Δίκη, δικαστήριο

Judico: Δικάζω

Juratio: Όρκος

Jurator: Ο ένορκος

Jure: Δικαίως

Juridicus: Δικαστικός, ένδικος

Juridicus: Δικαστής

Juriscousultus: Νομομαθής

Jurisdictio: Δικαιοδοσία

Juro: Ορκίζομαι

Jus: Δίκαιο, δικαίωμα

Jus antiquum: Δίκαιο αρχαίο

Jus civile: Αστικό Δίκαιο

Jus domicilii: Δίκαιο κατοικίας

Jus donationis: Δίκαιο δωρεάς

Jus gentium: Διεθνές δίκαιο ή δίκαιο των Εθνών

Jus matrimonii: Δίκαιο του γάμου

Jus mercatorum: Δίκαιο εμπορικό

Jus non scriptum: Δίκαιο, άγραφο, εθιμικό

Jus quaesitum: Κεκτημένο δικαίωμα

Jus privatum: Ιδιωτικό δίκαιο

Jus publicum: Δημόσιο δίκαιο

Jus Romanum: Δίκαιο Ρωμαϊκό

Jus strictum: Δίκαιο αυστηρό

Jus scriptum: Δίκαιο γραπτό

Jussus: Διαταγή, εντολή

Justa: Νόμιμα, υποχρεώσεις

Justa causa: Νόμιμη αιτία

Juste: Δικαίως, νομίμως

Justitia: Δικαιοσύνη

Justus: Δίκαιος, νόμιμος

L

Labor: Έργο, εργασία

Laesio: Βλάβη, ζημιά

Lapsus: Σφάλμα

Largitio: Απονομή, χορηγία, δωροδοκία

Largitor: Ο δωροδοκών, χορηγός

Laudator: Μάρτυρας υπερασπίσεως

Legataria: Κληροδόχος

Legatio: Πρεσβεία, επαρχία

Legator: Κληροδότης

Legatum: Κληροδοσία

Legatus: Πρεσβευτής, έπαρχος

Leges perfectae: Τέλειοι κανόνες

Leges plus quam perfectae: Πλήρως τέλειοι κανόνες

Leges minus quam perfectae: Μερικώς τέλειοι κανόνες

Leges imperfectae: Ατελείς κανόνες

Legislatio: Νομοθεσία

Legitimatio: Νομιμοποίηση

Legitimatio ad causam: Νομιμοποίηση

Legitimus: Νόμιμος, έννομος

Lex: Νόμος, συνθήκη

Lex contractus: Δίκαιο της συμβάσεως

Lex hereditatis: Δίκαιο της κληρονομίας

Lex lata: Το ισχύον δίκαιο

Lex scripta: Νόμος γραπτός

Lex tribuniciae: Νόμοι δημοτικοί

Lex talionis: Νόμος αντεκδικήσεως

Lex causae: Το ουσιαστικό δίκαιο που διέπει μια σχέση

Lex cogens: Αναγκαστικός κανόνας δικαίου

Lex domicilii: Το δίκαιο της κατοικίας

Lex dispositiva: Ενδοτικός κανόνας δικαίου

Lex fori: Το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή

Lex loci actus: Το δίκαιο του τόπου καταρτίσεως της δικαιοπραξίας

Lex loci celebrationis: Το δίκαιο του τόπου τελέσεως(πανηγυρικής) δικαιοπραξίας

Lex loci delicti: Το δίκαιο του τόπου τελέσεως του αδικήματος

Lex mercatoria: Το δίκαιο των διεθνών εμπορικών συναλλαγών

Lex patriae: Το δίκαιο της ιθαγένειας

Lex rei sitae: Το δίκαιο της τοποθεσίας του πράγματος

Lex sedis: Το δίκαιο της έδρας

Libellus: Αναφορά, έγκληση δίκης, λίβελλος

Liber: Ελεύθερος

Liberatio: Απελευθέρωση, αθώωση

Libertas: Ελευθερία, αυτονομία

Licitum: Θεμιτός, νόμιμος

Limes: Όριο, σύνορο

Lingua: Γλώσσα

Littera: Επιστολή

Litigo: Αμφισβητώ

Locatio: Μίσθωση

Locator: Εκμισθωτής

Locito: Εκμισθώνω

Locus: Τόπος, χώρα

Longa usus: Μακρά, ομοιόμορφη και αδιάκοπη τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς

Lucrum: Κέρδος

Lucrum cessans: Διαφυγόν κέρδος

M

Magister: Άρχοντας, διοικητής

Magisterium: Αρχή, επιστασία

Magistratus: Αρχές

Majores: Πρόγονοι

Mala fide: Κακή τη πίστει

Mala fides superveniens: Επιγενόμενος δόλος

Male: Κακός

Malefactum: Κακούργημα

Maleficium: Αδίκημα

Malum: Κακό, ποινή

Malus: Κακός

Mancipatio: Απαλλοτρίωση

Mandatarius: Εντολοδόχος

Mandator: Εντολέας

Mandatum: Εντολή, παραγγελία

Mandatus: Εντολή

Manupretium: Μισθός, τιμή

Manus: Εξουσία, χέρι, χειρόγραφο

Mare liberum: Ανοιχτή θάλασσα

Maritus: Γαμήλιος

Maritalis: Γαμήλιος

Maritus: Σύζυγος

Materia: Ύλη, θέμα

Matrimonium: Γάμος

Medius: Μέσος, μέσον

Memoria: Μνήμη, ανάμνηση

Mercator: Έμπορος

Mercatura: Εμπόριο

Mercennarius: Μισθωτός

Merces: Μισθός, κέρδος

Meritum: Μισθός, αμοιβή

Metus: Φόβος, απειλή

Minister: Υπηρέτης, υπουργός

Ministerium: Υπουργία, υπηρεσία

Ministratio: Υπηρεσία

Missio: Αποστολή

Mobilis: Κινητός

Modus: Μέτρο, τρόπος

Mora: Υπερημερία, αναβολή

Moralis: Ηθικός

Moratorium: Αναστολή

Mortuus: Νεκρός

Mutatis mutandis: Κατά το μάλλον και ήττον, έχοντας γίνει αναγκαίες αλλαγές

Mutatio: Μεταβολή, αλλοίωση

Mutuum: Δάνειο, αμοιβή

N

Naturalis mors: Φυσικός θάνατος

Ne bis in idem: Ο δικαστικός κολασμός μιας αξιόποινης πράξεως

επιτρέπεται μόνον μία φορά

Necessarius: Απαραίτητος

Necessitas: Ανάγκη

Negatio: Άρνηση

Negativus: Άρνητικός

Negligentia: Αμέλεια, από αμέλεια

Nex: Φόνος

Nexus: Νομικός δεσμός, ενοχή

Nobilis: Ευγενής

Nobile officium: Χωρίς να είναι υποχρεωμένος

Noceo: Βλάπτω

Nomen: Όνομα

Nominatio: Ονομασία

Nomino: Ονομάζω, καλώ

Notarius: Γραμματέας

Novatio: Ανανέωση

Noxa: Βλάβη, αποζημίωση

Nullus: Ουδείς

Numerus: Αριθμός

Nunc: Τώρα, ήδη

Ο

Obiter dictum: Τυχαία παρατήρηση

Obligatio: Ενοχή, υποχρέωση

Obligatio ex contractu: Συμβατική ενοχή

Obligatio ex lege: Ενοχή εκ του νόμου

Obligatio in solidum: Ενοχή εις ολόκληρον

Obligatio propter ή ob rem: Πραγματοπαγής ενοχή

Obligatio: Δεσμεύω

Obsequium: Υπακοή, υποταγή

Obsignatio: Σφράγιση, κατάθεση (διαθήκης)

Obsignator: Μάρτυρας

Occupatio: Κατάληψη, κατοχή

Occupo: Καταλαμβάνω, κατέχω

Officium: Αρχή, υπηρεσία

Onerosus: Επαχθής

Onus: Βάρος

Opera: Έργο, υπηρεσία

Opinio necessitatis ή opinio iuris: Πεποίθηση δικαίου

Opportunus: Κατάλληλος

Opus: Έργο, κόπος

Oratio: Λόγος

Ordinarius: Τακτικός

Ordino: Τακτοποιώ, κυβερνώ

P

Pactio: Συμφωνία, σύμβαση

Pactum: Σύμφωνο, συνθήκη

Pacta sunt servanda: Οι συμβάσεις πρέπει να τηρούνται

Par: Ίσος, ζεύγος

Parens: Γονέας

Pareo: Υπηρετώ

Paro: Ετοιμάζω

Pars: Μέρος, μερίδα

Particeps: Μέτοχος

Participo: Καθιστώ κάποιον μέτοχο

Partitio: Διαίρεση, διανομή

Patrator: Εκτελεστής

Patria: Πατρίδα, ιθαγένεια

Patrimonium: Πατρική περιουσία

Patrocinium: Συνηγορία, υπεράσπιση

Patronus: Προστάτης, συνήγορος

Pecunia: Χρήματα, περιουσία

Pensio: Πληρωμή

Per: Δια, περί

Per annum: Κατ' έτος

Per aversionem: Κατ' αποκοπή

Per diem: Καθημερινώς

Perceptio: Συλλογή

Peregrinus: Αλλοδαπός

Perfectus: Τέλειος

Periculum: Κίνδυνος

Permissio: Παραχώρηση, άδεια

Permutatio: Ανταλλαγή

Perpetuatio fori: Διαιώνιση της δωσιδικίας

Perpetuatio causae: Διαιώνιση της αιτίας

Perplexus: Ασαφής

Perscriptio: Καταγραφή, μεταγραφή

Per se: Από μόνο του, ουσιωδώς, ουσιαστικώς

Per semper: Για πάντα

Persecutio: Δικαστική δίωξη

Persecutor: Διώκτης

Persona: Πρόσωπο, άνθρωπος

Personalis: Προσωπικός

Pertinentia: Παραρτήματα

Perturbo: Παραβαίνω, διαταράσσω

Petitio: Αίτηση, αγωγή

Petitio principii: το λογικό σφάλμα της λήψεως του ζητουμένου

Petitor: Ενάγων

Pigneratio: Ενεχυρίαση, υποθήκη

Pignus: Ενέχυρο, εγγύηση, ασφάλεια

Plenus: Πλήρης

Poena: Ποινή, τιμωρία

Poenalis: Ένοχος

Poenarius: Ποινικός

Poenitentia: Μεταμέλεια

Popularis: Δημοτικός, λαϊκός

Populus: Λαός,

Portio: Μερίδα, μοίρα

Possessio: Νομή, κτήση, κατοχή

Possessio juris: Νομή δικαιώματος

Possessio justa: Νομή δίκαιη

Possessio rei: Νομή πράγματος

Possessor: Νομέας, κάτοχος

Possideo: Κατέχω, νέμομαι

Post: Μετά

Post mortem: Μεταθανάτιος

Posterus: Επόμενος

Postulatio: Αίτηση, κλήση

Postulatum: Αίτηση, αξίωση

Potentia: Ικανότητα

Potenter: Κύρος, ισχύς

Praeco: Κλητήρας

Praejudicio: Προδικάζω

Praelegatum: Κληροδότημα εξάίρετο

Praes: Εγγυητής

Praescriptio: Παραγραφή, ένσταση

Praescriptum: Κανόνας, νόμος

Praesideo: Προϊσταμαι

Praestatio: εγγύηση

Praestator: Εγγυητής

Praesumptio: Τεκμήριο

Praesumptio juris: Μαχητό τεκμήριο

Praesumptio juris et de jure: Αμάχητο τεκμήριο

Prehendo: Συλλαμβάνω

Pretium: Αξία, μισθός

Principa: Αρχές

Principium: Αρχή

Privatus: Ιδιωτικός

Privilegium: Νόμος υπέρ κάποιου, προνόμιο

Probabilis: Πιθανός

Probatio: Απόδειξη

Probo: Αποδεικνύω

Procuratio: Επιμέλεια, πληρεξουσιότητα

Procurator: Επιμελητής, πληρεξούσιος

Procuro: Επιμελούμαι κάποιον

Producta vel instrumenta sceleris: προϊόντα ή εργαλεία του εγκλήματος

Profero: Προτείνω, αναβάλλω

Professio: Ομολογία, δήλωση

Profiteor: Δηλώνω δημόσια, μηνύω

Profligo: Καταλύω, ανατρέπω

Prohibeo: Απαγορεύω

Promissio: Υπόσχεση

Pronuntiatio: Δήλωση

Pronuntio: Κηρύττω, αναγορεύω

Propior: Πλησιέστερος

Proportio: Αναλογία

Propositio: Πρόταση

Proprietas: Ιδιοκτησία, κυριότητα

Proprio motu: από μόνος του, με την δική του θέληση

Prorogatio: Παράταση

Proscriptio: Δημοσίευση

Protestatio: Διαμαρτυρία

Provocatio: Έφεση

Provocator: Ο προκαλών

Provoco: Εκκαλώ, εγείρω έφεση

Proximus: Πλησιέστερος συγγενής

Prudentia: Επιστήμη, εμπειρία

Publicum: Δημόσιο

Publicus: Δημόσιος

Punitio: Τιμωρία

Q

Quaesitio: Ανάκριση

Quaestio: Ανάκριση, έρευνα

Quaestor: Ανακριτής

Qualitas: Ποιότητα

Quantitas: Ποσότητα

Quantum: Έκταση

Quasi: Οιονεί

Querela: Έγκληση, μομφή

Quid pro quo: Έναντι ανταλλάγματος

Quoad usum: Χρήση μέχρις ότου

Quorum: Απαρτία

R

Ratihabitio Έγκριση

Ratio: Αιτία, λόγος

Receptum: Σύμφωνο

Recipio: Αναλαμβάνω

Rectio: Διοίκηση

Rector: Διοικητής

Reddo: Αποδίδω

Reduco: Επαναφέρω

Reductio: Αποκατάσταση

Referendum: Δημοψήφισμα

Reformatio: Αναμόρφωση, μεταρρύθμιση

Refugium: Καταφύγιο

Regressus: Προσφυγή

Regula: Κανόνας

Relegatio: Απέλαση, κληροδοσία

Remedium: Βοήθημα

Remissio: Συγχώρηση, μείωση

Remuneratio: Ανταμοιβή

Renovatio: Ανανέωση

Renuntiatio: Παραίτηση

Repeto: Ενάγω πάλι κπ

Replicatio: Αντένσταση

Reprobatio: Ανταπόδειξη

Repromissio: Εγγύηση

Repudiatio: Αποδοκιμασία

Res: Πράγμα, χρήμα

Res incorporales: Πράγμα άυλο

Res in commercio: Πράγμα συναλλαγής

Res in transitu: Πράγματα υπό διαμετακόμιση

Res principalis: Πράγμα κύριο

Rescribo: Αντιγράφο

Reservatio: Επιφύλαξη

Responsio: Απόκριση, απάντηση

Res-publica: Διοίκηση, δημοκρατία, πολιτεία

Restituo: Αποκαθιστώ

Revisio: Επανεξέταση

Revocation: Ανάκληση

Revocator: Ο ανακαλών

Rogatio: Εισηγήση, νομοσχέδιο

S

Sacramentum: Παρακαταθήκη

Satisfactio: Ικανοποίηση, επανόρθωση, παραίτηση

Scelus: Κακούργημα

Scisco: Κυρώνω, ψηφίζω

Scrinium ad libelis: Γραφείο αναφορών

Scrinium epistolarum: Γραφείο των επιστολών

Scriptor legum: Νομοθέτης

Securitas: Ασφάλεια

Sedes: Έδρα

Sedes materiae: Βάση υλικού

Sensus: Γνώμη

Sententia: Γνώμη, ψήφος, κρίση, απόφαση

Separatio: Διαχωρισμός

Series: Διαδοχή

Servitus: Δουλεία

Sessio: Έδρα, συνεδρία

Sic: Έτσι

Signum: Σημείο

Simulatio: Εικονικότητα

Sine: Άνευ, χωρίς

Sine qua non: Απαραίτητη προϋπόθεση

Singularis: Μόνος, μοναδικός

Situs: Τόπος, θέση

Societas: Εταιρεία, κοινωνία

Solum: Έδαφος, γη

Solus: Μόνος, έρημος

Solus consensu: κοινή συναινέσει

Solutio: Λύση

Solutus: Ελεύθερος, απαλλαγμένος

Solvo: Λύνω, εκπληρώνω

Sons: Αίτιος, υπαίτιος

Spatium: Προθεσμία

Spatium deliberandi: Προθεσμία διασκέψεως

Specialis: Ειδικός, ιδιαίτερος

Specificatio: Ειδοποίηση

Sponsor: Εγγυητής

Sponsum: Εγγύηση

Status: Κατάσταση

Status quo: υφιστάμενη κατάσταση

Status quo ante: Προτέρα κατάσταση

Stipendium: Φόρος, δασμός

Strictus: Αυστηρός

Stricto sensu: εν στενή εννοία

Sub: Υπό, επί

Sub conditione: Υπό αίρεση

Subscriptio: Υπογραφή

Subsignatio: Υπόσχεση

Substitutio: Υποκαθιστώ

Successio: Διαδοχή, υποκατάσταση,

Successio in singulas res: Ειδική διαδοχή

Successio in univsum: Καθολική διαδοχή

Successor: Διάδοχος, κληρονόμος

Sui generis: ιδιότυπος

Suo iure: Ιδίω δικαίω

Surrogatio: Υποκατάσταση

Surrogatum: Αντικατάλλαγμα

T

Tabella: Πινάκιο, συμβόλαιο

Tabula: Κατάλογος, λογαριασμός, συμβόλαιο

Tabula testata: Διαθήκη

Tabularium: Αρχείο

Tacitum: Απόρρητο

Tacitus: Σιωπηρός

Tempus: Χρόνος, καιρός

Teneo: Έχω, διατηρώ

Terminus: Όριο

Tertius: Τρίτος, -ης, -ο

Tertium non datur: Τρίτη περίπτωση δεν χωρεί

Tertitus oppositio: Τριτανακοπή

Testamentum: Διαθήκη

Testratio: Μαρτυρία

Testimonium: Τεκμήριο, απόδειξη

Testis: Μάρτυρας

Titulus: Τίτλος

Tot iure quot res: τόσα δίκαια όσα και τα πράγματα

Traditio: Παράδοση, μεταβίβαση

Transactio: Συμβιβασμός

Transcriptio: Μεταγραφή

Translatio: Εξαίρεση(δικαστή)

Transmissio: Παραπομπή, μεταβίβαση

Tubutum: Δασμός

Tutela: Επιτροπεία

Tutor: Επίτροπος

U

Ubi consistam: σταθερό σημείο αναφοράς

Ultra: Πέρα από κάποιον ή κάτι

Ultimus: Τελευταίος

Unilateralia: Μονομερής

Usucapio: Χρησικτησία

Usus: Χρήση, ωφέλεια

Ususfructus: Επικαρπία

Utilis: Χρήσιμος, ωφέλιμος

Utilitas: Ωφέλεια, συμφέρον

V

Vacatio: Αργία, διακοπή

Vacatio legis: Ουσιαστική αδράνεια νόμου

Venditio: Πώληση

Venia: Συγγνώμη

Verbum: Λόγος, ρήση

Veritas: Αλήθεια

Veto: δικαίωμα αρνησικυρίας

Via: Οδός, δρόμος

Vicinia: Γειτονία

Vinculum iuris: Δεσμός δικαίου

Virtus: Αρετή

Vis: Βία, δύναμη

Visio: Θεωρία, άποψη

Vitiosus: Ελαττωματικός

Vitium: Ελάττωμα

Vocatio: Κλήση

Voluntas: Βούληση

Vulnero: Κατηγορώ